

uit een krant, april 2020:

Onrust bij staalproducent Tata Steel

Tata Steel in IJmuiden produceert jaarlijks meer dan zeven miljoen ton staal. Dat staal wordt gebruikt voor de productie van auto's, koelkasten, fornuizen, blikjes en vele andere producten. Door overproductie op de internationale staalmarkt dalen de prijzen van staal. Om te blijven bestaan zal Tata Steel moeten bezuinigen of anders gaan produceren. Daardoor dreigt ontslag voor vele werknemers.

- 1p **32** Tata Steel is producent van staal.
Tot welke productiesector behoort Tata Steel?
A tot de primaire sector
B tot de secundaire sector
C tot de tertiaire sector
D tot de quataire sector
- 1p **33** Om te blijven bestaan overweegt de directie van Tata Steel de productie te verplaatsen naar lagelonenlanden. Hierdoor zullen werknemers in Nederland worden ontslagen.
→ Maak van onderstaande zinnen een economisch juiste tekst door de juiste woorden te kiezen.
Doe het zo: Noteer de nummers (1) en (2) op je antwoordblad. Vul bij de nummers de juiste woorden in. Kies uit de woorden die tussen haakjes staan.
Door de verplaatsing van de productie naar lagelonenlanden neemt ...**(1)**... (het aanbod van / de vraag naar) arbeid in Nederland af.
Deze verplaatsing veroorzaakt ...**(2)**... (conjuncturele / structurele) werkloosheid in Nederland.
- 1p **34** De vakbonden stellen voor om de werkweek van werknemers in te korten van 40 uur naar 36 uur.
→ Maak van onderstaande zinnen een economisch juiste tekst door de juiste woorden te kiezen.
Doe het zo: Noteer de nummers (1) en (2) op je antwoordblad. Vul bij de nummers de juiste woorden in. Kies uit de woorden die tussen haakjes staan.
Door de werkweek in te korten wordt dezelfde productie door ...**(1)**... (meer / minder) werknemers gedaan. Daardoor hoeven er ...**(2)**... (meer / minder) werknemers ontslagen te worden.

Let op: de laatste vragen van dit examen staan op de volgende pagina.

- 1p **35** Tata Steel overweegt om het productieproces verder te automatiseren. Zij wil daardoor beter kunnen concurreren op de wereld-staalmarkt. Hieronder staan drie economische verschijnselen:
- 1 De arbeidsproductiviteit stijgt.
 - 2 De kostprijs van staal daalt.
 - 3 De verkoopprijs van staal daalt.
- In welke regel staan deze verschijnselen zo, dat een logische gedachtegang ontstaat?
- A** automatisering → 1 → 2 → 3 → betere concurrentiepositie
B automatisering → 1 → 3 → 2 → betere concurrentiepositie
C automatisering → 2 → 1 → 3 → betere concurrentiepositie
D automatisering → 2 → 3 → 1 → betere concurrentiepositie
E automatisering → 3 → 1 → 2 → betere concurrentiepositie
F automatisering → 3 → 2 → 1 → betere concurrentiepositie
- 2p **36** Door de werknemers van Tata Steel wordt nu 320.400 uur per jaar gewerkt.
→ Bereken de toename van het aantal volledige banen als een volledige baan vermindert van 40 naar 36 uur per week. Schrijf je berekening op.
- 1p **37** Als het aantal uren in de werkweek daalt met 10% wil Tata Steel ook de lonen laten dalen met 10%. De productie daalt immers ook met 10%. De vakbond eist dat het loon per werknemer gelijk blijft. De directie van Tata Steel zegt dat dit niet kan, omdat dan de concurrentiepositie van Tata Steel verslechtert. Hieronder staan drie economische verschijnselen:
- 1 De arbeidsproductiviteit stijgt niet.
 - 2 De loonkosten per gewerkt uur stijgen.
 - 3 De kostprijs van staal stijgt.
- In welke regel staan de verschijnselen in de volgorde volgens de gedachtegang van de directie van Tata Steel?
- A** looneis van de vakbond → 1 → 2 → 3 → slechtere concurrentiepositie
B looneis van de vakbond → 1 → 3 → 2 → slechtere concurrentiepositie
C looneis van de vakbond → 2 → 1 → 3 → slechtere concurrentiepositie
D looneis van de vakbond → 2 → 3 → 1 → slechtere concurrentiepositie
E looneis van de vakbond → 3 → 1 → 2 → slechtere concurrentiepositie
F looneis van de vakbond → 3 → 2 → 1 → slechtere concurrentiepositie
- 1p **38** Als Tata Steel in Nederland gaat sluiten zal dit betekenen dat ook de werkgelegenheid bij andere bedrijven in de regio IJmuiden zal afnemen.
→ Leg uit waarom de werkgelegenheid ook bij andere bedrijven in de regio IJmuiden zal afnemen als Tata Steel sluit.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift.